

NORGES HØYESTERETT

Den 6. mars 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bergsjø, Arntzen og Stenvik i

HR-2025-456-U, (sak nr. 25-024459SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

A (advokat Axel Villads Lange)

mot

B (advokat Nils Arild Istad)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte anke fremmet etter tvisteloven § 29-13 andre ledd i sak om fast bosted og samvær.
- (2) B (mor) og A (far) er foreldre til C, født 00.00.2017. Partene møttes i Egypt og var samboere der frem til de i januar 2015 flyttet til Norge. De skilte lag i mars 2020. Etter samlivsbruddet og frem til september 2023 praktiserte foreldrene delt fast bosted for C, og hun bodde like mye med hver av foreldrene.
- (3) I september 2023 kom C med uttalelser som førte til at mor anmeldte far til politiet. Uttalelsene fremkom i tilknytning til at mor viste C en film som mor hadde fått anbefalt, og der temaet var overgrep mot barn. C forklarte seg i tilrettelagt avhør på barnehuset den 4. september 2023. Hun forklarte blant annet at far gjentatte ganger hadde tatt henne på rumpa under trusen, og at dette skjedde når hun skulle sove. Far har fastholdt at han ikke har utvist grenseoverskridende adferd overfor barnet.
- (4) Politiet sendte underretning til barnevernet, som startet undersøkelse. Far ble 4. september 2023 ilagt besøksforbud overfor mor og barnet frem til og med 11. september 2023. Mor brakte spørsmålet om forlengelse av besøksforbudet inn for tingretten. Ved Møre og Romsdal tingretts kjennelse ble besøksforbudet ikke forlenget. Mors anke til Frostating lagmannsrett ble forkastet.
- (5) Politiet henla 21. november 2023 saken mot far etter bevisets stilling. Henleggelsen ble etter klage fra mor opprettholdt av Møre og Romsdal statsadvokatembeter. Den 14. desember 2023 ble også barnevernets undersøkelsessak henlagt.
- (6) Far hadde ikke samvær med barnet fra tilrettelagt avhør og frem til 1. november 2023.

- (7) Etter forutgående mekling tok mor 13. oktober 2023 ut stevning og krevde samtidig midlertidig avgjørelse ved Møre og Romsdal tingrett.
- (8) Tingretten avsa midlertidig avgjørelse 24. januar 2024 om at C skulle bo fast hos far og ha et nærmere bestemt samvær med mor inntil rettskraftig avgjørelse. Tingretten la i sin avgjørelse til grunn at det ikke forelå risiko for at far ville utsette barnet for seksuelle overgrep eller annen grenseoverskridende adferd.
- (9) Mor anket til Frostating lagmannsrett, som i kjennelse 19. februar 2024 kom til at C skulle ha fast bosted hos mor og et nærmere bestemt samvær med far inntil rettskraftig avgjørelse. I motsetning til tingretten kom lagmannsretten til at det var risiko for at far ville utvise grenseoverskridende adferd av seksuell karakter dersom barnet skulle bo hos ham.
- (10) Møre og Romsdal tingrett avsa 10. juni 2024 dom med slik domsslutning:
- «1. B og A skal ha felles foreldreansvar for C, f. 00.00.2017.
 2. C, f. 00.00.2017, skal ha fast bosted hos B
 3. C, f. 00.00.2017 skal ha slikt samvær med A:
 - a. Annenhver helg, lørdag fra kl. 11.00 til kl. 19.00 og søndag fra kl. 11.00 til kl. 19.00.
 - b. Hver onsdag fra skolens slutt til kl. 19.00.
 - c. I vinterferien, høstferie, påskeferien og juleferie skal midtukesamværet være over to dager og gjennomføres hver dag fra kl. 11.00 til kl. 19.00.
 - d. I skolens sommerferie skal midtukesamværet også være to ganger over tre dager og gjennomføres hver dag fra kl. 11.00 til kl. 19.00.
 - e. I skolens sommerferie utgår samvær i tre sammenhengende uker.
 4. Sakskostnader tilkjennes ikke.»
- (11) Tingretten traff samtidig midlertidig avgjørelse om fast bosted og samvær i samsvar med domsresultatet.
- (12) Far anket tingrettens domsslutning punkt 2, 3 og 4 til Frostating lagmannsrett, som ved beslutning 22. november 2024 nektet anken fremmet i medhold av tvisteloven § 29-13 andre ledd. Sakskostnader for lagmannsretten ble ikke tilkjent.
- (13) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling. I korte trekk anføres at saken er av stor betydning for far, og at partene er sterkt uenige om faktum, noe som med styrke taler for at anken skulle vært fremmet til full ankebehandling. Lagmannsretten har videre gått for overfladisk gjennom fars bevistilbud. Det var tilbudt flere nye bevis som klart ville påvirket hvordan retten skulle forstå og lese de øvrige bevisene i saken. Endelig har lagmannsretten utvist et uforsvarlig skjønn da den kom til at barnet ikke skulle høres på nytt. Det er lagt ned påstand om at lagmannsrettens beslutning oppheves, og at far tilkjennes sakens omkostninger for Høyesterett.
- (14) B har inngitt tilsvaer. I korte trekk anføres at lagmannsretten korrekt har konkludert med at det er klar sannsynlighetsovervekt for at anken ikke vil føre fram. Det foreligger ikke feil ved tingrettens rettsanvendelse eller bevisbedømmelse, og det fremkommer ikke noe nytt i anken

til lagmannsretten eller Høyesterett som skulle danne grunnlag for en annen vurdering. Det er lagt ned påstand om at anken forkastes, og at mor tilkjennes sakens omkostninger.

- (15) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. tvisteloven § 29-13 femte ledd fjerde punktum. Dette omfatter blant annet om den begrunnelsen lagmannsretten har gitt, er tilstrekkelig til å vise at den har foretatt en reell overprøving, og om det ut fra retts- og bevissspørsmålene i saken var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av skriftlig og forenklet behandling, se for eksempel HR-2025-105-U avsnitt 15 med videre henvisninger.
- (16) A har for det første anført at *barnet skulle fått uttale seg* for lagmannsretten. Det hevdes at lagmannsrettens skjønn på dette punktet er ubegrunnet og vilkårlig.
- (17) Ankeutvalget er ikke enig i dette. Lagmannsretten har gitt en tilstrekkelig og dekkende begrunnelse for at det ikke var nødvendig å høre C på nytt. Hun er i dag åtte år gammel. Hennes syn kom sist frem i samtale med den sakkyndige 17. april 2024, om lag sju måneder før lagmannsrettens avgjørelse. Det var på den bakgrunn ikke noen saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke innhentet hennes syn på nytt, jf. HR-2025-64-U avsnitt 17 med videre henvisninger.
- (18) For det andre har A anført at lagmannsrettens *begrunnelse* ikke tilfredsstillende de kravene som er stilt opp i rettspraksis. Han har særlig fremhevet at det var tilbudt flere nye bevis i anken til lagmannsretten, og at det ikke er gitt en tilfredsstillende begrunnelse for at disse ikke var egnet til å støtte en annen konklusjon enn tingrettens.
- (19) At ankende part har påberopt nye vitner for lagmannsretten, er ikke i seg selv til hinder for at anken nektes fremmet, jf. HR-2016-1325-U avsnitt 15. Ankenektelsesbeslutningen må imidlertid «som det klare utgangspunkt [...] nevne at nye beviser er tilbudt og forklare hvorfor disse ikke kan føre til et annet bevisresultat», jf. også Rt-2015-235 avsnitt 16 og 17 med videre henvisninger.
- (20) I anken til lagmannsretten bad A om oppnevning av en ny sakkyndig. Han tok videre forbehold om å påberope vitner fra barneverntjenesten og krevde at barnevernsdokumenter og politidokumenter ble innhentet. Etter at lagmannsretten sendte varsel om ankenektelse, varslet han i et nytt prosesskriv at det ville bli ført et vitne fra barneverntjenesten. Det ble gitt en forklaring på hva dette vitnet skulle belyse. Han redegjorde videre for en ny utvikling rundt oppfølgingen av barnet fra Statens barnehus. Endelig ble det varslet vitner fra skolen og barnehagen til belysning av risikoen for grenseoverskridende adferd fra As side. Kravet om ny sakkyndig ble gjentatt.
- (21) Samtlige av de tilbudte bevisene er nevnt i lagmannsrettens gjengivelse av As anførsler. I premissene er bevisstilbudene kommentert slik:

«A tilbyr ‘nye politidokumenter som lagmannsretten er anmodet om å innhente’, og som ikke var kjent for tingretten, men uten å si noe konkret om hvorfor disse dokumentene skal kunne støtte en konklusjon om at barnet skal bo fast hos ham.

Det samme gjelder nytt vitne fra barnevernet og opplysningene om oppfølgingen fra Statens barnehus.

At en eventuell ny sakkyndig vil gjøre vesentlige andre vurderinger i tilknytning til grenseoverskridende adferd enn de vurderinger som er foretatt, anses lite sannsynlig. Lagmannsretten er ikke enig med A i at den sakkyndige for tingretten ikke innehar nødvendige kvalifikasjoner til klart nok å redegjøre for det temaet saken er avgjort på i tingretten.»

- (22) Tilbudet om vitner fra skolen og barnehagen er ikke kommentert. Lagmannsrettens begrunnelse er også ellers svært knapp. Den inneholder i liten grad selvstendige vurderinger fra lagmannsrettens side som viser at det er foretatt en reell og samvittighetsfull prøving av anken. Saken har stor betydning for den ankende part, og resultatet bygger på risiko for grenseoverskridende adferd fra fars side. I lys av dette må det kreves mer av en begrunnelse for å nekte anken fremmet. Lagmannsrettens beslutning blir etter dette å oppheve.
- (23) A har lagt ned påstand om sakskostnader for Høyesterett uten å spesifisere beløpet, og uten å ha inngitt sakskostnadsoppgave. Utvalget finner at tungtveiende grunner gjør det rimelig å frita ankemotparten for sakskostnadsansvaret, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd og HR-2016-486-U avsnitt 16 og 17. Sakskostnader tilkjennes derfor ikke.
- (24) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Sakskostnader tilkjennes ikke.

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Are Stenvik
(sign.)